

protivnika prikazuje istovremeno kao prodana nitkova: lukava, podmitljiva, cangrizava, lažna, lakoma, potkupljiva, buntovna, bez srca i duha, otudjena od zajednice, koji trguje njenim interesima, kao lihvara, svodnika, roba, savitljivca, laskavca, varalicu bez časti, bez načela, bez poezije, bez supstancije, bez ičega, koji izaziva, uzgaja, raspiruje konkurenciju i stoga siromaštvo, zločin i raspadanje svih socijalnih veza. (Vidi, među ostalima, fiziokratu Bergasa, kojega Kamij Demulen šiba već u svom časopisu: "Les Revolutions de France et de Brabant"^[5]; vidi Finke, Lancicole, Haler, Leo, Kozegarten⁽⁵¹⁾ i Sismondi.) Pokretno vlasništvo sa svoje strane ukazuje na čuda industrije i kretanje, ono je dijete modernog doba, njegov jedinorodjeni sin; ono žali svog protivnika kao glupana koji ne shvaća svoju suštinu (a to je potpuno ispravno), koji namjesto moralnog kapitala i slobodnog rada želi uspostaviti grubu nemoralnu silu i kmetstvo; ono ga prikazuje kao Don Kihota, koji pod maskom ispravnosti, čestitosti, općeg interesa, stalnosti skriva nesposobnost za kretanje, lakomu pohlepu za uživanjem, sebičnost, poseban interes, zlonamjernost; ono ga proglašava lukavim monopolistom; njegove reminiscencije, njegovu poeziju, njegovo sanjarenje ono guši historijskim i sarkasticnim nabrajanjem podlosti, okrutnosti, ponižavanja, prostitucije, infamije, anarhije, pobune, čije su radionice bili romantični dvorci.

Pokretno vlasništvo tvrdi da je ono pribavilo narodu političku slobodu, razbilo okove staleškog društva, međusobno povezalosvjetove, stvorilo humanu trgovinu, čisti moral, obrazovanje po želji; da je narodu dalo, umjesto njegovih grubih, civilizirane potrebe, i sredstva za njihovo zadovoljenje, dok zemljovlasnik - taj nepokretni lihvar žitom koji samo smeta - poskupljuje narodu neophodne životne namernice, te na taj način prisiljava kapitaliste da povise nadnicu a da ne mogu povećati proizvodne snage, sprecava porast godišnjih prihoda nacije, akumulaciju kapitala, dakle, mogućnost da se narodu dade rad a zemlji bogatstvo, te, napokon, sasvim ukida, dovodi do opće propasti i lihvarski iskorišćava sve prednosti moderne civilizacije a da ništa za nju ne čini i da uopće ne odustaje od svojih feudalnih predrasuda. Napokon, on treba da gleda samo na svog zakupca - on, za koga zemljoradnja i samo zemljište egzistiraju samo kao njemu poklonjeni izvor novca - i neka kaže nije li on stari, fanatični, lukavi nitkov, koji srcem i zbiljnosti odavo pripada slobodnoj industriji i dragoj trgovini, koliko god se tome protivio i koliko god brbljao o historijskim uspomenama i moralnim ili političkim ciljevima. Sve što on zbiljski navodi u svoju korist istinito je samo za zemljoradinika (kapitalistu i seljake nadničare), čiji je